

COMENTARI

per Eva Marxen

El *Sinulog* és alhora una festa, un festival, un ritual i una celebració religiosa. Oficialment establert el 1980, ha estat declarat patrimoni cultural de Cebú, capital de la província epònima situada a la regió central de les Filipines de Visayas que, al seu torn, es troba entre les altres dues regions, la septentrional Luzon i la meridional Mindanao. Des de Cebú el festival s'ha estès per la diàspora filipina fins a arribar a Europa, Àsia, Oceania i les Amèriques. Si bé se celebra amb una processó més gran el tercer diumenge de cada any, la festa comença diversos dies abans i s'estén fins i tot després d'aquesta data. La celebració commemora el Sant Nen, Jesús, que en forma d'una estàtua va ser suposadament donat el 1521 al rei/*rajah* de l'illa de Cebú Raja Humabon (batejat Carles) i la reina Hara Humamay (batejada Joana), per Fernao de Magallanes en la seva funció de representant de la corona espanyola. Tot i que la llegenda indica que aquesta és una celebració alegre, veus crítiques a aquesta interpretació apunten que es tractaria d'una commemoració dels cebuans morts entre els assassinats en la violència colonial.

En les celebracions actuals convergeixen elements pagans, cristians i contemporanis, que mostren tant la creativitat com la capacitat dels pobles per enfortir elements culturals precoloniais i enriquir les identitats presents. Les festivitats del *Sinulog* destaquen per les seves processons, les danses i les peces vistoses i sofisticades. En aquest sentit, *Sinulog* significa "dansa elegant" i prové de l'arrel cebuana *sulog*, que vol dir "corrent d'aigua". Aquesta és una descripció del moviment corporal cap endavant i cap enrere dels ballarins que imiten el flux del corrent d'aigua al ritme dels tambors, les trompetes i els gongs natiu (instruments que en la diàspora són moltes vegades substituïts per d'altres). Entre les danses, n'hi ha de tres tipus. La forma aparentment més antiga la practiquen les *tinderes*, venedores i estenedores d'espelmes a qui els creients compren espelmes perquè elles mateixes presentin el Sant Nen. Hi trobem, a més, balls organitzats per companyies especialitzades als festivals religiosos. Aquests ballarins recreen les escenes històriques cebuanes relacionades amb el Sant Nen. Finalment, hi ha la desfilada carnavalesca, amb processons, carrosses i grups de ball amb els seus vestits. També

s'hi han incorporat disfresses que copien o al·ludeixen a models culturals contemporanis i internacionals, com ara protagonistes i personatges de pel·lícules hollywoodianes. La celebració inclou l'organització de diferents tipus de concursos que poden incloure: la millor decoració, la millor actuació de dansa i de música, competició de fotografia, de curtmetratge o de la reina del festival, entre d'altres.

Gràcies als esforços ciutadans durant les últimes dècades, el festival ha tingut una popularitat creixent i s'ha convertit en una atracció turística, que ha portat a certa comercialització alguns dels seus sectors. Per protegir-ne els continguts, les autoritats locals han patentat i registrat tant la paraula *Sinulog* com el logotip del festival, que va ser la primera patent concedida a un festival a les Filipines.

El *Sinulog* també se celebra en la diàspora filipina, tal com es fa a Barcelona des de fa 30 anys. Iniciativa de l'Associació Visayas-Mindanao a Catalunya (VISMIND), les celebracions van tenir lloc inicialment dins de les primeres seus de la parròquia filipina fins que es van establir a l'espai públic, a la plaça de sant Agustí, davant de l'església Immaculada Concepció i Sant Llorenç, lloc actual de la parròquia filipina. Durant aquest temps, la celebració s'ha anat enriquint amb elements propis de la comunitat local emparada amb el barri del Raval, que utilitzen tant elements de música en viu com altres de gravats. En aquesta celebració barcelonina es podrà veure tant el ball tradicional del *Sinulog* com la missa tradicional especial de la festivitat que es fa a continuació i que és oficiada pel capellà de la parròquia filipina. Com en molts altres llocs de la diàspora, la comunitat filipina a Barcelona ajuda els seus membres en diferents qüestions migratòries i de benestar. Amb una xarxa d'autoajuda comunitària impressionant assisteix als seus compatriotes en la cerca d'ocupació i d'habitatge, els facilita assessorament legal i els ofereix consells per a l'educació dels nens i joves. En aquest context, treballa assíduament per mantenir, transmetre i desenvolupar les cultures filipines, els seus costums, llengües i patrimoni cultural, i per demostrar que el capital cultural traspasa les fronteres i enforteix el sentit de pertinença a les cultures d'origen.

Les actuacions culturals relacionades amb la religió i l'espiritualitat són especialment importants en la creació de llaços comunitaris en la diàspora. Aquests donen suport a les realitats migratòries al mateix temps que activen els vincles amb el lloc d'origen, reforçant d'aquesta manera els sentiments d'identitat.

En col·laboració amb l'**Oficina d'Afers Religiosos**:

**Ajuntament
de Barcelona**